

MARIBORSKI

Cena 1 Din.

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
 Lahje razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaševanje po oglasu / Oglaševanje
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Vzroki in povodi

Središče vsega zanimanja evropske politične javnosti so danes pogajanja za sporazum in sodelovanje med Francijo in Italijo, in ker se ta pogajanja tičejo še prav posebno tudi nas Jugoslovani, je vsekakor potrebno, da temeljito analiziramo vsa vprašanja, ki so posredno ali neposredno z njimi v zvezi. Pred vsem nas pa seveda zanima, kaj je napotilo na eni strani Francoze, na drugi pa Italijane, da so po dolgih letih ostrega razdora pričeli iskati tesnejših stikov? Kdor bi mislil, da gre tu za kakšno »latinsko bratstvo«, bi se seveda temeljito motil. Vzroki in povodi so čisto realne, materialne narave. Vendar so pri Francozih zelo, lahko bi rekli diametralno drugačni, kakor pri Italijanih; drugačni so pa naposled tudi končni nameni.

Ako hočemo razumeti Francijo, moramo najprej pomisliti na njen položaj po svetovni vojni. Zmaga nad Nemci jim je omogočila uresničenje vseh aspiracij v Evropi in v ostalem svetu. Strli in razorožili so Nemčijo, dobili nazaj Alzacijo in Loreno ter znatno razširili svojo prekomorsko kolonialno posest. Tako so danes Francozi na čelu tistih, ki si žele samo miru in so zato že načelno proti vsaki novi vojni, zavedajoč se, da v njej ne bi mogli ničesar več dobiti, lahko pa bi mnogo izgubili. Med tem pa, ko so jim teritorialne pridobitve svetovne vojne ostale, so se jim vse druge po vrsti izmuznile: nemške reparacije, oslabiljenje Nemčije in nje razorožitev. Nemčija ne plačuje več reparacij, na vladi v Berlinu sede ekstremno nacionalno samozavestni narodni socialisti, Nemčija si polagoma pridobiva nazaj nekdanjo veljavo v zboru velesil in se je kljub zadevnim omejevalnim klavzulam versailleske mirovne pogodbe že doslej oborožila do predvojnne višine. Ako bi se torej vrnila na evropski kontinent predvojna politika blokov, bi se kaj lahko zgodilo — morda že v najbližji bodočnosti — da bi bili njeni končni rezultati enaki onim iz l. 1914. Vojna bi se ponovila! Vsi napor francoske zunanje politike veljajo zato ohraniti miru potom povezovanja vse Evrope v mirovni, protivojni blok, ali vsaj v blok, ki bi Francijo temeljito zavaroval pred vsako možnostjo nemškega napada!

Tu pa je francoska zunanja politika našla dotiko z Italijo, zlasti zaradi Avstrije, katero hočeta obe, Francija in Italija, ohraniti samostojno. Novi nemški pritisk na zahod in jug je bil torej v prvi vrsti tista sila, ki je rodila francosko-italijanska pogajanja za sporazum! Najvišji francoski cilj je in ostane tudi v bodoče blok vse Evrope (od tod načrt vzhodnega pakta z vključitvijo Nemčije itd.), ako pa ta ni ali vsaj dokler ni uresničljiv, se pa Francija trudi vsaj za ustvaritev zavarovalne fronte proti Nemčiji. Da pridobi za to fronto Italijo, je Francija pripravljena na velike, celo teritorialne žrtve v kolonijah, vendar pa ne more iti preko svojih dosedanjih zaveznikov, ker bi se ji sicer prav lahko zgodilo, da bi s pridobitvijo Italije izgubila malo antanto, ki pomeni za Francijo v vsakem oziru več in tudi nekaj bolj zanesljivega. Zato skuša sedaj ustvariti nekaj, kar se zdi na prvi pogled nemogoče in je morda tudi zares nemogoče (kar bo sicer pokazala tako ali drugače že najbližja bodočnost): združiti hoče sedanje najhujše nasprotnike in skoraj smrtne sovražnike v zaveznike in prijatelje. Francijo vodi pri vsem torej le absolutna in brezpogojna želja po miru, in lastni varnosti.

Čisto drugačni so nagibi, ki so napotili Italijo, da se je pričela pogajati za sode-

Lavalov govor v senatu

Francija bo v pogajanjih z Italijo popolnoma upoštevala interese male antante — Tri etape pogajanj

PARIZ, 19. decembra. Sinoči je imel Laval v senatu govor o zunanji politiki v zadnjih časih. Obširno je poročal o ženevski razpravi o Marsellieu, naglašajoč, da je Francija živo zainteresirana za ohranitev sedanjih meja v Evropi. S tem se bodo morale sprizniti vse države, ki jim je do miru. Dalje je govoril še posebej o jugoslovanski pritožbi in naglasil, da je dobila Jugoslavija popolno zadoščenje. Francija bo slej ko prej stala na strani Jugoslavije, ki je v Ženevi dokazala svojo miroljubnost. Potem je govoril o pogajanjih z Italijo in dejal: »Naši prijatelji v mali antanti nam morejo popolnoma zaupati. Tudi v bodo-

če morejo biti prepričani, da bo Francija pri pogajanjih z Italijo popolnoma upoštevala njihove interese.« Senat je sprejel poročilo navdušeno in izrekel Lavalu zahvalo. Tako zahvalo je prejel pred njim le Clemenceau za časa svetovne vojne. Listi hvalijo danes zlasti Lavalovo jasnost, ki izključuje vsak dvom.

PARIZ, 19. dec. Agencija »Havas« poroča: Zbliževanje med Francijo in Italijo in sestanki v Rimu in Parizu kažejo jasno Lavalov načrt v tem pogledu. Gre za pogajanja v treh etapah. Prva etapa so pogajanja, v katerih bi Mussolini moral priznati, da sta edinstvo in integriteta Jugoslavije

podlaga evropskega miru. Na to bi se v drugi etapi določil dan Lavalovega potovanja v Rim z rezervo obljube, da se bo v Rimu razpravljalo o skupni deklaraciji o neodvisnosti Avstrije. Laval meni, da bi to deklaracijo morale podpisati Nemčija, Italija, Češkoslovaška, Jugoslavija, Romunija in Francija. Potrditi bi jo pa morala tudi Velika Britanija. Tretja etapa bi bila pogajanja za sklenitev sredozemskega pakta, ki naj bi zblížal Italijo, Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo. Prva oblika v tej smeri bi bilo vzajemno konzultiranje vseh vprašanih Sredozemlja.

Francija odklanja predlog Nemčije

FRANCIJA HOČE SAMO ENO, DA SE NEMČIJA VRNE V DRUŠTVO NARODOV. POGAJANJA LE V ŽENEVI.

PARIZ, 19. decembra. V tukajšnjih političnih krogih prevladuje prepričanje, da zaenkrat ne more biti govora o direktnih pogajanjih med Francijo in Nemčijo, ker se zdi, da je namen Nemčije skleniti s Francijo vojaško konvencijo. Politiki, kakor zastopniki vojaštva pa izjavljajo, da se taka konvencija sedaj ne more skleniti in zato tudi ne more biti zadevnih pogajanj. To, kar Francija hoče, je stabilizacija miru v Evropi. V ta namen želi predvsem garancij za zagotovitev neodvisnosti Avstrije in baltičskih držav.

Francija je pripravljena v tej zadevi voditi tudi pogajanja za revizijo mirovnih pogodb, ali samo tako, kakor določa člen 19. pakta Društva narodov, torej samo v okviru ženevskih razprav. Isto velja za vprašanje razoroževanja, v katerem hoče in more Francija razpravljati le v Ženevi, zato izključuje vsaka zasebna pogajanja. Direktna pogajanja med Francijo in Nemčijo morejo služiti samo enemu namenu, to je vrnitvi Nemčije v Ženevo.

Uzunovičeva vlada odstopila

BEOGRAD, 19. decembra. Kmetijski minister Dragotin Kojić in zunanji minister Bogoljub Jevtić sta večeraj podala ostavko na svoja ministrska položaja. Pri tej priložnosti je predsednik vlade Nikola Uzunović večeraj opoldne podal kraljevemu namestništvu ostavko celokupne vlade. Ostavka je bila sprejeta. Uzunovičeva vlada bo opravljala posle do imenovanja nove vlade. Večeraj popoldne je Nj. Vis. knez-namestnik Pavle sprejel v avdienci predsednika senata dr. Ljubomirja Tomašiča in predsednika narodne skupščine dr. Kosto Kumandija.

Italija odklanja posredovanje Društva narodov

RIM, 19. decembra. Ves italijanski tisk odbija vsako posredovanje Društva narodov v italijansko-abisinsko sporu. »Corriere della Sera« trdi, da v sporu

med Italijo in Abesinijo ni nobenih pravnih vprašanj in bi zato posredovanje Društva narodov bilo majhne koristi. — Odnosaji med Italijo in Abesinijo so bili doslej zelo dobri. Italija je splošno naznačila način, kako in kakšno zadoščenje hoče imeti.

STANOVSKI SISTEM V BOLGARIJI. SOFIJA, 19. decembra. Bolgarska vlada pripravlja predlog za novo državno ustavo na stanovski podlagi. S posebnim zakonom bo ustanovljen državni svet, ki bo sodeloval s stanovskimi zbornicami.

SKUPNA OBRAMBA FRANCIJE IN ANGLIJE.

LONDON, 19. decembra. Oboroževanje Francije in Anglije v zraku se bo izvajalo v bodoče na temelju skupnega obrambnega načrta. V ta namen so se vršila te dni pogajanja med Parizom in Londonom in se bosta v kratkem sešla tudi angleški minister za letalstvo lord Londonmery in francoski minister za letalstvo general Denain.

AMERIKA ZA VARNOST. WASHINGTON, 19. decembra. Ameriška vlada se pripravlja zelo skrbno, da

lahko res uresničila svoj imperialistični sen, lahko pa bi tudi izgubila še to kar ima, celo položaj velesile. Na vprašanje, ali misli Italija pri teh pogajanjih zares iskreno, ali pa »iskreno« samo do odpovedi te iskrenosti, zaenkrat seveda ni mogoče odgovoriti; soditi se da le po italijanski preteklosti, ki ne daje najboljšega pričevanja. Na to vprašanje bi mogla odgovoriti le bodočnost, dasi je zado volitev s takim odgovorom kaj riskantna. Lahko se namreč zgodi, da bo Italija v zavezništvu s Francijo res sprejela svojo dlako, ne pa tudi nravi!

je ne presenetijo dogodki. Vojni minister zahteva veliko število novih letal in povečanje stalne vojske. Obenem je izdelal načrt, po katerem bo moglo takoj pričeti delati 12 tovarni municijo, ako bi nastala vojna. Vojno ministrstvo meni, da je položaj na svetu sedaj tak, da morajo biti Združene države Severne Amerike pripravljene na vsako eventualnost.

FRANCOSKI FAŠISTI.

PARIZ, 19. decembra. V Montreuxu je bil kongres francoskih fašistov, ki se je zaključil s sprejetjem dveh resolucij. V prvi se ugotavlja, da politični fašistični princip ne ograža miru med narodi (?), ampak proži nasprotno možnost za mirni razvoj Evrope. V drugi resoluciji se pa podčrtava univerzalni značaj fašizma, ki je sicer revolucionaren, ni pa rušilen.

GRANDIOZEN NAČRT AMERIKE.

WASHINGTON, 19. decembra. Po navodilih predsednika Roosevelta je bil izdelan velik načrt za reševanje gospodarske krize in brezposelnosti. Načrt je že izročen predsedniku v odobritev. Nanaša se na dobo 12 let in predvideva uporabo 105 milijard dolarjev za javna dela. Gradile se bodo nove elektrarne, regulirale reke, meliorirala zemljišča in ustanavljala nova selišča.

SPORI ZA KLAJPEDO.

BERLIN, 19. decembra. »Völkischer Beobachter« piše, da se še za ta mesec pripravljajo neki litavski krogi na državni udar v memelskem področju. Njihov namen je popolnoma odpraviti memelsko avtonomijo. »Völkischer Beobachter« do daja k temu poročilo, da Nemčija nikoli ne bo mirno trpela takega eklatantnega kršenja sedanjega položaja.

JUSTIFIKACIJE V RIMU.

MOSKVA, 19. decembra. Doslej je bilo v zvezi z umorom Kirova izvršenih že 133 smrtnih obsodb. Sedaj se pa že tudi polslužbeno priznava, da atentata na Kirova niso pripravili belogardistični kontrarevolucionarji, ampak ostanki opozicije Zinovjeva.

BEOGRAD PRAZNUJE.

BEOGRAD, 19. decembra. Danes praznuje pol Beograda patrona sv. Nikolaja. Mesto je kot izumrlo, ni nobenih sprejemov in nobenih dogodkov.

ZRAČNA ZVEZA Z JUŽNO AMERIKO.

BERLIN, 19. decembra. Dr. Eckener je odpotoval v Seville, kjer bo pripravil pristajališče za zrakoplove in letala za stalni zračni promet z Južno Ameriko.

Sport

Izid osmega nagradnega tekmovanja

OGROMNO ŠTEVILO 852 REŠITEV. NAGRAJENCI: HENRIK SIEBERER, ALOJZIJA BRAUNERJEVA IN FRANJO BARBEK.

Na naše poslednje nagradno tekmovanje v letošnjem letu smo prejeli ogromno število rešitev, in sicer je poslalo 852 tekmovalcev kupone. Pregled vseh teh kuponov je zahteval mnogo dela in zato tudi včeraj nismo mogli še objaviti izida tekmovanja. Naravno je, da je bila izbira zelo težka. Oba rezultata ni pogodil pravilno niti en tekmovalec, prvega pa samo dva! Zato smo izbrali izmed vseh najboljših, in sicer:

Moško zapestno uro dobi Henrik Sieberer, trgovski pomočnik, stanujoč v Studencih. Prvo darilo je poklonila sportu naklonjena in ugledna tврdka A. Stojec, trgovina ur in zlatnine v Mariboru, Jurčičeva ulica. G. Sieberer je predvideval naslednje rezultate: SK Rapid:ISSK Maribor 5:0 (3:0), SK Ilirija:SK Svoboda 14:1 (4:1).

Drugo nagrado, in sicer mapo moderne pisemskega papirja, darilo mariborske podružnice Učiteljske tiskarne Tyrševa ulica (palača Banovinske hranilnice), prejme Alojzija Braunerjeva, stanujoča v Delavski ulici 6. Braunerjeva je napovedala te-le rezultate: SK Rapid:

ISSK Maribor 5:0 (1:0), SK Ilirija:SK Svoboda 3:1 (2:0).

Tri mesece zastoj bo prejemal »Večernik« dijak g. Franjo Barbek iz Maribora, Ribiška ulica 4, ki je napovedal naslednje izide: SK Rapid:ISSK Maribor 3:1 (2:0), SK Ilirija:SK Svoboda 9:1 (6:0).

Zelo zanimiv je pregled vseh izpoljenih kuponov, ki pričajo, koliko zaupanja ima kateri izmed mariborskih nogometnih klubov med mariborsko sportno publiko. Zmago SK Rapida je predvidevalo izmed 852 tekmovalcev nič manj kot 724. Neodločen rezultat je prerokovalo 31 tekmovalcev in le 97 tekmovalcev je napovedalo zmago ISSK Maribora. Poraz SK Svobode v Ljubljani je pričakovalo 839 tekmovalcev, 3 so bili za neodločen rezultat, 10 tekmovalcev pa je napovedalo zmago SK Svobode. Izmed tokratnih 852 tekmovalcev je bilo 274 žensk, kar jim je lahko samo v ponos. Seveda s tem še ni rečeno, da se vseh teh 274 pripadnic šibkega spola zanima za sport, ker jih je najbrže le hudo žalala lepa zapestna ura... Naše čitatelje

bo morda tudi zanimalo, kdo je vse tekmoval. Večinoma so to bili Mariborčani, rešitve pa so prispele tudi iz drugih krajev Slovenije, zlasti od tam, kjer se goji nogometni sport. Tako so bili zelo častno zastopani Ptuj, Celje, Ljutomer in Dravska dolina. Veliko večino je tvorila tudi tokrat dijaška mladina, potem vajenci, pomočniki, uradniki, zasebniki itd. Med tekmovalci so bili tudi ugledni sportni funkcionarji, ki pa nimajo one sreče, ki bi jo z ozirom na njih posel s sportom pričakovali. To naj bo ponoven dokaz, da je krogla res okrogla.

Ker se je jesensko tekmovanje za prvenstvo LNP pretoklo nedeljo v Mariboru zaključilo, je tudi uredništvo »Večernika« za letos zaključilo nagradno tekmovanje. Nagradno tekmovanje pa bomo drugo leto nadaljevali, čim se bodo pričele pomladanske prvenstvene tekme LNP.

Enkrat zastoj, enkrat za denar

Danes zastoj, jutri za denar. Ta napis bi moral biti na hotelu, kjer lahko dobiš zastoj prenočišče, hrano in kopel, poleg tega pa še en šiling za popotnico. Tak hotel imajo v Angliji v mestu Rochester na glavni ulici High Street. Hotel se imenuje »Dom popotnikov Richarda Watta«. Zgradil ga je leta 1579

Richard Watts in odredil, da mora dobiti v njem vsak dan šest siromašnih popotnikov brezplačno prenočišče in hrano, poleg tega pa še štiri pence na pot. Te štiri pence je zvišala uprava ustanove na en šiling. Kdor hoče biti deležen gostoljubnosti tega originalnega hotela, se mora prigrasiti ob 6. zvečer. Popotnikov čaka vedno več, toda v hotel jih pride samo šest. Vsak gost dobi posebno sobo in strežbo mu, kakor v najboljšem londonskem hotelu. Od ustanovitve je sprejel hotel pod svojo gostoljubno streho že mnogo siromakov in vsi so zapisani v seznamu, ki se vodi že od leta 1579. Popotniki prihajajo v hotel kakor v muzej. Uprava hrani mnogo spominov, s katerimi so se ji gostje zahvalili. Oprema je še staroangleška. Tla so hrastova, popotniki spe v težkih železih posteljah, kakor so spali popotniki v 16. stoletju. Posoda je cinkasta, kakor je bilo prvotno.

Strah pred strelo.

Najemnik: Soba mi je všeč, toda na hiši ni strelododa.

Gospodar: Ta je pri nas odveč. Strelodod sem namreč jaz.

Na morju.

Dama: Gospod kapitan, kaj naj storim, če se bo ladja potopila?

Kapitan: Če znate plavati, je dobro, če ne pa vas bo itak požrlo morje.

Razno

ZA BOŽIČ

lahko pustite predelati vaš zlat nakit najceneje. Izvršujem tudi popravila hitro in ceneno. Priporoča se cenjenim strankam najtopleje Avgust JAHN, zlatar in juvelir. Stolna ul. 2. 5133

Zastopnike sprejem

KDOR IŠČE, TA NAJDE v knjigarni Scheidbach, Gosposka 28, pri hotelu »Zamorc«, lepe, nove cenene romane že za Din 30.— in polovico zastoni, dokler je še zaloga, dobro ohranjen romane, dela in mladinske knjige. 5232

BOŽIČNE KEKSE.

suhor in raznovrstno pecivo najboljše in poceni priporoča pekarna Čebokli. Istotam se sprejme (do 11. ure) v nedeljo 23. t. m. tuji kruh v peko. 5221

Lokal

LOKAL

v prometni ulici odda Zdrženje trgovcev. Jurčičeva ul. 8/II. 5222

Posest

DVOSTANOVANJSKA HIŠA naproda. Potreben kapital Din 50.000. Naslov v upravi lista. 5228

Službo dobi

OSEBO SPREJMEM

k dojenčku od 6. do 14. ure. Naslov v upravi »Večernika«. 5224

Zive postvri
žive krape
žive line
žive ščke

divjačina in perutnina najceneje pri 5227 Ferdu Greinerju, Gosposka ul. 2

Moško perilo
pod božično
drevesce!

Modne srajce,
športne srajce,
pižame,
nogavice,
samoveznice,
žepni robci

v največji izberi pri

Tekstilani
BUDEFELDT

Spomnite se CMD

Prednost ima

Praktično darilo!

Okusno blago za gospode in dame, loden, svileno blago, šifon in raznovrstne tkanine, tople flanelne, belo blago v največji izberi

SKRABL

Gosposka ul. 11 5225

Božič je tu!

Kupite primerna darila:

FOTO
PARFUMERIJE
KRISTALE
DROŽE

v najbogatejši izberi v

drogeriji in foto trgovini

Ivan Pečar

Maribor, Gosposka ulica 11 6217

Pletenine

za mlado in staro
dobite poceni v

Trpinovem bazariu
Oglejte si izložbo! 4907

Kaj naj podarim
letos za Božič?

Svetujemo Vam:

Belo perilo

za Vas in Vaš dom, ki bo služilo vsakemu najhvaležnejše.

Flaneli

praktični in topli za perilo in domače obleke.

Volneno blago

za obleke in plašče je najprimernejše božično darilo.

Švila

za ljubke večerne obleke je v veliko veselje vsaki dami.

Izbera velika, cene nizke!

Tekstilana Büdefeldt

Rokavice

Pletenine

Božič se približuje...

Umetnost obdarovanja povzroča slehernemu precejšnje skrbi. Te nepotrebne skrbi vam prežene z okusnimi, apartnimi in obenem praktičnimi modnimi darili, ki vzbujajo veliko veselja in popolnoma zadoščajo namenu, samo

PETIT PARIS
Maribor, Gosposka ul. 23 5226

Perilo

Nogavice

Varovala za ušesa

zimsko perilo,
volnene jopiče
itd. nudi najugodnejše

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg št. 2

JOSIP MARTINZ

Maribor, Gosposka ulica 18

Za Božič največja izbira igrač in daril po brezkonkurenčnih cenah, kakor na primer:

Kompletna železnica s tračnicami od Din 25.-
Nezlomljiva „mama“ lutke „ „ 35.-
Tanki in mehan. avtomobil „ „ 9.-
Zabavne družabne igre . „ „ 12.-
Apartne usnjene ročne torbice z usnjem podložene „ „ 45.-

Nogavice, rokavice, copate itd. itd. najceneje in najboljše. 6218